knif trygghet

Forsikringsvilkår

av 1.1.2026 for

Butikk

Innhold

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR 2

2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER 2

3 HVA SOM ER FORSIKRET 2

4 HVILKE SKADER SOM ERSTATTES 4

5 ANDRE PERSONERS HANDLINGER OG UNNLATELSER (IDENTIFIKASJON), ENDRING AV RISIKO OG SIKKERHETSFORSKRIFTER 6

6 FORSIKRINGSSUMMER 9

7 SKADEOPPGJØR 10

8 EGENANDELER OG ALDERSFRADRAG 12

9 ANSVAR 13

10 NATURSKADE 17

11 UNDERSLAG M.V. 17

12 SÆRVILKÅR 20

Forsikringsavtalen består av:

- Forsikringsbeviset
- Forsikringsvilkårene
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler
- Lov om naturskadeforsikring
- Det øvrige lovverk

Forsikringsbeviset og avtalte særvilkår gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsvilkårene gjelder foran generelle vilkår.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene, herunder avtalte særvilkår, og generelle vilkår gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1 Hvem forsikringen gjelder for

1.1
Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).

1.2
I tillegg gjelder forsikringen for:

1.2.1
Innehaver av panterett i løsøre og/eller varer, men bare dersom panthaveren har mottatt forsikringsattest fra forsikringsforetaket, jfr. FAL § 7- 1, tredje ledd som er fraveket.

1.2.2
Annen panthaver eller eier av ting enn de som er omtalt i punktene 1.1 til 1.2.1, men bare dersom forsikringstakeren har forsikringsplikt i henhold til lov eller avtale.

Forsikringsforetaket kan med bindende virkning for medforsikrede endre avtalen eller la den opphøre.

Ved skadeoppgjør kan forsikringsforetaket forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til denne med bindende virkning for medforsikrede, med mindre forsikringsforetaket har fått skriftlig meddelelse om den medforsikrede interesse etter at skaden inntraff, men før oppgjør finner sted.

1.2.3
Ny eier ved eierskifte, men bare inntil den nye eier har tegnet forsikring, og ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

2 Hvor forsikringen gjelder

2.1 På forsikringsstedet
Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

2.2 Utenfor forsikringsstedet
Borteforsikring

For ting som midlertidig befinner seg på annet sted og skal til forsikringsstedet, gjelder forsikringen i Norden.

Borteforsikringen gjelder ikke for

- varer i egne eller leide lokaler
- ting som anvendes i entreprenør-, installasjons-, monterings eller håndverksvirksomhet.
- ting på bygge- eller anleggsplass.
- avbruddstap.

2.3 Begrensninger av geografisk virkeområde
Ansvarsforsikringen gjelder i Norden.

Naturskadeforsikringen og ransforsikringen gjelder i Norge.

3 Hva som er forsikret

3.1 Maskiner, inventar og løsøre

Som maskiner og inventar regnes:

maskiner og inventar, med faste og løse installasjoner, som er montert for eller er et ledd i produksjons- eller næringsvirksomhet, eller i drift av offentlige eller private virksomheter. Med faste og løse installasjoner menes maskinfundamenter av ethvert slag, alle tilknyttede rør og ledninger, maskiners ventilasjonsanlegg m.v.

Unntatt er:

- Modeller, mønstre, former, stanser, matriser, klisjeer, trykkplater, stående sats ol. utover det som fremkommer i punkt 3.3.9

3.2 Varer,
når dette er nevnt i forsikringsbeviset.

3.3 Utover forsikringssummen omfatter forsikringen også:

3.3.1 Avbruddstap
1. Avbruddstap som erstattes:
   - Avbruddstap i inntil 18 måneder (ansvarstiden), beregnet etter reglene i punkt 7.5 ved stans eller innskrenkninger i driften på grunn av erstatningsmessig skade (se punkt 4), inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.

- Avbruddstap innenfor ansvarstiden dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke er berørt.

Tapet erstattes med inntil tre ganger forsikringssummen for maskiner, inventar, løsøre og varer, begrenset til kr 10 000 000, samlet for begge punktene ovenfor.

- Avbruddstap som følge av at brann- eller naturskade rammer forsikringstakers faste vareleverandør eller kunder innen Norden, erstattes med inntil kr. 500 000.

2. Avbruddstap som ikke erstattes:
   - Avbruddstap som følge av reduserte ytelser fra vann-, tele-, og elektrisitetsverk eller andre offentlige eller private tjenesteytelser.
   - Avbruddstap som skyldes at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i punktene 10. 1 - 10.6.
   - Lønn til ansatte utover det sikrede er pålagt å betale iht. lov eller utover det som etter punkt 7.5 blir erstattet som en del av avbruddserstatningen
3. Ansvarstiden begynner 48 timer fra det tidspunkt skaden hindrer driften (karenstiden), men ikke senere enn 12 måneder fra skadedagen. Medfører streik, lockout eller annen force majeure at utbedringen eller gjenoppføringen hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende inntil 12 måneder fra skadedagen.

3.3.2 Ansvarsforsikring
Ansvarsforsikring som innehaver av den forsikrede virksomhet. Se punkt 9.

3.3.3 Nyanskaffelser
Nyanskaffelser av maskiner, inventar og løsøre i avtaleperioden med inntil 10 % av forsikringssummen. Verdiøkningen skal meldes forsikringsforetaket senest ved utløpet av avtaleperioden.

3.3.4 Ryddingsutgifter
Utgifter til rivning, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av skadde ting etter erstatningsmessig skade med inntil 50 % av forsikringssummen for maskiner, inventar, løsøre og varer, høyst kr 3 000 000.

3.3.5 Giftig og miljøfiendtlig avfall
Merutgifter, innenfor et tidsrom av 12 måneder, til lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester av skadde ting etter erstatningsmessig skade når påbud er gitt med hjemmel i lov eller forskrifter, med inntil 50% av forsikringssummen for maskiner, inventar, løsøre og varer, høyst kr 2 000 000.

Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.

3.3.6 Prisstigning etter skade
Påløpte ekstrautgifter på grunn av prisstigning etter skade med inntil 20 % av erstatningen for hver skadde ting, se punkt 7.6.

3.3.7 Salgspant
Forsikringstakers interesse i ting solgt med salgspant.

Erstatningen er begrenset til kr 200 000.

3.3.8 Tap av gass, væske eller strøm
Utgifter ved tap av gass, væske eller strøm som følge av annen erstatningsmessig skade.

Erstatningen er begrenset til kr 150 000.

3.3.9 Varer
Varer/vareprøver erstattes med inntil kr 100 000.

3.3.10 Modeller, mønstre, former o. l.
Modeller, mønstre, former, stanser, matriser, klisjeer, trykkplater, stående sats o. 1.

Erstatningen er begrenset til kr 150 000.

3.3.11 Flytting og lagring
Flytting og midlertidig lagring av forsikrede ting etter erstatningsmessig skade.

Erstatningen er begrenset til kr 50 000.

3.3.12 Rekonstruksjon av arkiver, datafiler o.l.
Utgifter i inntil 24 måneder fra skadedato til nødvendig rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger og beregninger, arkiver, registre, fotografier, film, samt rekonstruksjon av data og dataprogrammer som er ferdig utviklet og prøvet.

Erstatningen er begrenset til kr 200 000.

For datafiler og dataprogram gjelder spesielt: Erstatningen er begrenset til rekonstruksjon av data som har gått tapt eller har blitt skadet, og tap eller skade på datamedier.

Innenfor denne summer erstattes:

- Gjenoppretting av filer fra foreliggende sikkerhetskopi
- Manuell gjenoppretting av filer fra originalprogrammer eller fra dokumenter som fortsatt er tilgjengelig
- Utskifting og gjeninnsetting av systemdata og standard programdata.

Sikkerhetsforskrift se punkt 5.3.3.

3.3.13 Glass og plastruter
Bruddskade på glass- og plastruter.

Dekningen gjelder ikke utenfor forsikringsstedet.

Glass eller plastruter som er inntil 10 m2 ferdig innsatt i vinduer, dører, innredning og inventar i egne og leide lokaler.

Egenandelen er kr 3 000, se punkt 8.1.6.

Forsikringen omfatter også:

- Ekstrautgifter til midlertidig innsetting av glass av enkleste sort når ny rute ikke kan skaffes innen rimelig tid. I tillegg erstattes ekstrautgifter med inntil kr 5 000 til maling, gravering m m.
- Skilt, utstillingskasser, montre og lignende med inntil kr 15 000 pr enhet.

3.3.14 Bygningsmessig innredning
Bygningsmessig innredning bekostet av sikrede som leietaker når innredningen ikke lenger kan benyttes fordi;

1. Leieforholdet opphører som følge av skade.

2. Innredningen ikke utbedres som ledd i bygningsskadens utbedring.

Ved beregning av tapet tas hensyn til innredningens sannsynlige brukstid, leieavtalens varighet og muligheten for forlengelse av avtalen. Vanlig vedlikehold anses ikke som bygningsmessig innredning.

Erstatningen er begrenset til kr 200 000

3.3.15 Underslag m.v.
Direkte tap som sikrede påføres ved at ansatte gjør seg skyldig i underslag, tyveri, bedrageri, utroskap eller dokumentfalsk. Erstatningen er begrenset til kr. 200 000.

Se punkt 11.

3.3.16 Innhold i frysedisk/-skap og fryse-/kjølerom
Innhold i frysedisk/-skap og fryse/kjølerom på sted nevnt i forsikringsbeviset

Erstatningen er begrenset til kr 250 000.

3.4 Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke:

3.4.1
Motorvogn, tilhenger til motorvogn, arbeidsmaskin med eget framdriftsmaskineri som kan kjøre fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg, luftfartøy, seilbåt eller motordrevet fartøy som ikke er varer i næringsvirksomhet.

3.4.2
Penger og verdipapirer utover det som er nevnt i punkt 4.4.1.

4 Hvilke skader som erstattes

4.1 Fellesregler
Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap og utgifter nevnt i punkt 3.

Skade må inntreffe plutselig og uforutsett. Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

Om aldersfradrag og egenandeler, se punkt 8.

4.1.1 Terror
Det er gjort følgende unntak fra bestemmelsen i Generelle vilkår pkt. 1.3 vedrørende terror: Forsikringsforetaket svarer for skade som skyldes tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med terror.

Forsikringsforetaket svarer likevel ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller som står i sammenheng med terrorhandling som innebærer biologisk, kjemisk, nukleær, radioaktiv eller annen form for forurensning.

4.2 Brann
1. Brann, dvs. ild som er kommet løs.

   Unntatt er;
   - svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.
   - skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme

2. Direkte lynnedslag.

   Med direkte lynnedslag menes at tingen direkte er truffet av lynet. Stedet hvor lynet har slått ned skal være tydelig merket av lynnedslaget

3. Elektrisk fenomen.

   Med elektrisk fenomen menes for eksempel kortslutning, lysbue, overslag og overspenning – også som følge av lyn og tordenvær.

   Unntatt er, selv om det oppstår brann i tingen:

   - skade på elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspenning over 1 000 volt
   - skade på transformator
   - skade på datautstyr, herunder telefonsentraler, når utstyret blir skadet ved spenningsvariasjoner, uansett årsaken til disse, eller støy på data eller strømforsyningsnett og det ikke samtidig foreligger skade på powersupply eller interface. I slike tilfeller betraktes ikke skaden som forårsaket av ytre årsak.

4. Eksplosjon og implosjon.

   Unntatt er:

- skade ved sprengningsarbeider som utføres på forsikringsstedet.
- skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i denne.
- skade på transformator, elektrisk maskin, apparat, datautstyr o l ved eksplosjon i disse.
- på smelteovn, mikser, skjenk, digel, form, o l hvor eksplosjon oppstår.

5. Plutselig nedsoting fra permanent ildsted.

6. Skade ved at luftfartøy eller deler av/fra luftfartøy som rammer forsikrede ting.

4.3 Vann og annen væske

Se sikkerhetsforskrifter punkt 5. 3.

4.3.1 Skade som erstattes:

1. Utilsiktet utstrømning av vann eller annen væske fra bygnings rørledning med tilknyttet utstyr - ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.

2. Vann eller annen væske som trenger inn i bygning utenfra når den kommer fra bygnings avløpsledning, overvannsledning i grunnen eller fra tilførselsledning for vann eller fyringsolje.

3. Overflatevann som trenger inn i bygning direkte fra terreng ved ekstraordinær nedbør/snøsmelting

4. Utstrømning av slokkemiddel fra brannslokningsanlegg/-apparat.

4.3.2 Skade som ikke erstattes:

1. Skade som skyldes mangelfull/sviktende drenering eller at vann eller annen væske trenger inn i bygning på annen måte enn angitt i punkt 4.3.1.

2. Skade som skyldes vann fra takrenne, utvendig nedløp samt utett forbindelse mellom tak og taksluk/innvendig nedløp

3. Skade ved vanlig bruk, søl eller kondens, eller skade ved sopp og råte.

4. Skade på gulv og vegger i våtrom (vaske-, bade-, dusjrom) som skyldes at våtrommet ikke er vanntett.

5. Tap av væske ut over det som er nevnt i punkt 3.3.8.

4.4 Tyveri og skadeverk

Se sikkerhetsforskrifter punkt 5. 3

4.4.1 Skade som erstattes:

1. Tyveri og skadeverk fra bygning på forsikringsstedet

2. Skadeverk i forbindelse med innbrudd i bygning/i rom i bygning

3. I tillegg dekkes rene skadeverk med inntil kr. 500.000. Spesiell egenandel gjelder ved rene hærverkskader (se punkt 8.1.5.)

4. Skadeverk på leide rom i forbindelse med innbrudd i rom.

Erstatningen er begrenset til kr 25 000. Denne begrensningen gjelder ikke for skade på glass.

5. Penger og verdipapirer med inntil kr 15 000 – se sikkerhetsforskrift punkt. 5.3.2.

Det trekkes ingen egenandel ved erstatningsutbetaling under dette punktet.

4.4.2 Skade som ikke erstattes:

1. Tyveri fra lokaler som er åpne for kunder eller publikum.

2. Skadeverk og tyveri begått av ansatte og tillitsvalgte.

3. Forsikringsforetaket svarer ikke for tyveri som er oppstått i forbindelse med bruk av rett nøkkel med mindre nøkkelen var oppbevart utenfor forsikringsstedet eller like beskyttet som krevet for de forsikrede ting da tyven kom i urettmessig besittelse av den.

4. Utgifter til utskifting eller forandring av låser hvis nøkler/kode har kommet på avveie.

5. Skade som alene består i riper, flekker, avskallinger o.l.

4.5 Ran og overfall

Skade som erstattes:

Ran (jfr straffelovens §§ 327 og 328).

Varer, løsøre, penger og verdipapirer erstattes med inntil kr 150 000.

4.6 Naturskade

Skade som erstattes:

Naturskade som direkte skyldes skred, storm, flom, stormflo, flodbølge, meteriottnedslag, jordskjelv eller vulkanutbrudd. Jfr. Lov om naturskadeforsikring. Se punkt 10.

Spesiell egenandel, se punkt 8.1.3.

4.7 Bruddskade på glass- og plastruter

4.7.1 Skade som erstattes:

1. Bruddskade på glass- og plastruter inntil 10 m2, se punkt 3.3.13.

2. Ved skade på skilt, utstillingskasse, monter og lignende, erstattes også de deler av tingen som ikke

er glass når de skades samtidig med glasset, begrenset til kr 50.000.

3. Skade på ting som rammes av glassbiter ved knusing av forsikret rute.

4.7.2 Skade som ikke erstattes:

1. Skade ved riper og avskallinger.
2. Skade som skyldes arbeider med glasset og dets rammer, eller skade ved bygnings- og innredningsarbeider.
3. Utett isolerglass.

4.8 Skade i fremmed elektrisk anlegg

Forsikringsforetaket erstatter fysisk skade på forsikrede ting ved at elektrisk strøm uteblir på grunn av skade i fremmed elektrisk anlegg, forårsaket av skadetyper nevnt i punkt 4. Alle unntak i punkt 4 gjelder også der.

Erstatningen er begrenset til kr 150 000.

Skade som ikke erstattes:

Skade på nedkjølte eller nedfryste varer i disker, skap eller rom.

4.9 Snøtyngde og takras

Skade som erstattes:

Skade som skyldes snøtyngde, snøpress og ras fra eller på tak.

5 Andre personers handlinger og unnlatelser (identifikasjon), endring av risiko og sikkerhetsforskrifter

5.1 Andre personers handlinger og unnlatelser med virkning for sikrede

5.1.1

Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.

(jf FAL § 4-11).

5.1.2

Den som ved handling eller unnlatelse forsømmer å overholde eller å påse at sikkerhetsforskriftene blir overholdt, kan helt eller delvis miste retten til erstatning. Retten bortfaller også om forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art og av andre, som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt arbeidsledere, herunder formenn o 1.

Ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskriften som gjelder innbruddsikring, kan rett til erstatning bortfalle ved forsømmelse gjort av den som er betrodd nøkler eller ansvaret for låsing der tingen befinner seg.

For medforsikret tredjeperson får reglene om bortfall av erstatningen ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskrift tilsvarende anvendelse. Dette gjelder likevel ikke tredjepersoner medforsikret etter FAL § 7-1, andre ledd.

5.2 Ansvarsbegrensning ved endring av risiko

5.2.1 Opphørt virksomhet og fraflyttet eiendom

Er virksomheten opphørt og eiendommen fraflyttet, erstattes bare skader ved brann, direkte lynnedslag og naturskade. (jf FAL § 4-6).

5.2.2 Sikringstiltak

Sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og holdt ved like. Dersom det har skjedd en endring som betinger høyere premie, kan forsikringsforetakets ansvar bli satt forholdsmessig ned. (jf FAL § 4-7).

5.3 Sikkerhetsforskrifter

I forsikringsbeviset er det inntatt sikkerhetsforskrifter. Den som ved handling eller unnlatelse forsømmer å overholde eller å påse at en sikkerhetsforskrift overholdes, kan helt eller delvis miste retten til erstatning, jf FAL § 4-8.

5.3.1 Sikring mot brann

1. **Offentlige lover og forskrifter**

   Bestemmelser gitt i

   - lov om brannvern med forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig brannmyndighet og
   - lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhørende forskrifter samt pålegg gitt av det stedlige el-tilsyn skal følges.
     Eier/bruker skal sørge for el-faglig hjelp og utbedre feil eller mangler som avdekkes etter gjennomført el-kontroll.

2. **Kunnskap og informasjon om brannsikkerhet**
   - Eieren av et byggverk skal kjenne kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket.
   - Eieren skal ha kunnskap om bygningsdeler, installasjoner og utstyr i byggverket som skal oppdage brann eller begrense konsekvensene av brann.
   - Eieren skal gjøre den som har rett til å bruke byggverket kjent med kravene som gjelder for bruken av byggverket, og med alle egenskapene ved byggverket som har betydning for brannsikkerheten. Er det flere som har rett til å bruke byggverket, skal eieren sikre at all bruk samordnes på en måte som bidrar til å forebygge brann.

Den som har rett til å bruke et byggverk skal:

- sørge for at byggverket brukes i samsvar med kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket.

- unngå unødig risiko for brann, og sørge for at rømningsveiene opprettholder sin funksjon, herunder at fremkommeligheten ikke reduseres.
- informere eieren om endringer, forfall og skader i byggverket eller sikkerhetsinnretningene som kan påvirke sikkerheten mot brann.
- ved forhold som vesentlig reduserer brannsikkerheten, straks gjennomføre ekstraordinære tiltak inntil risikoen er normalisert.

3. Branndører, brannluker, røykluker og brann-/seksjoneringsvegger

- Branndører og brannluker med brannteknisk funksjon og krav skal fungere etter sin hensikt.
- Branndører kan holdes åpne hvis de har automatisk lukking ved et branntilfelle.
- Branndører og luker skal ha rutine for kontroll av funksjonsprøvning.
- Brann-/seksjoneringsvegger skal tilfredsstille offentlige krav og alle åpninger skal være sikret slik at veggens brannklasse opprettholdes.

4. Slokkemateriell

- Påbudt slokkemateriell skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og i god stand.
- Slokkemateriell skal kontrolleres i henhold til Norsk Standard.
- Alt av slokkemateriell skal være forsynt med en merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

5. Kontroll og vedlikehold av fyringsanlegg

- Eieren av et byggverk skal melde fra til kommunen når det er installert nytt ildsted eller gjort andre vesentlige endringer av fyringsanlegget.
- Eieren skal sørge for at fyringsanlegget virker som forutsatt. Dersom det blir oppdaget feil på anlegget som vesentlig øker risikoen for brann, skal anlegget stenges for bruk dersom feilen ikke utbedres umiddelbart.
- Etter å ha mottatt et varsel om feiing eller tilsyn, skal eieren sørge for at feieren har tilfredsstillende atkomst til hele fyringsanlegget.
- Nedgravde oljetanker som midlertidig tas ut av bruk, skal tømmes for olje og sikres slik at utilsiktet påylling ikke kan forekomme.
- Oljetanker som permanent tas ut av bruk, skal sikres forsvarlig i henhold til krav fra myndighetene.

6. Kontroll av elektrisk anlegg og utstyr

Elektriske anlegg og utstyr skal utføres, drives og vedlikeholdes i samsvar med:

- § 2 i lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr av 24. mai 1929
- Forskrift om elektrisk utstyr av 10.august 1995, og
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg av 6.november 1998.

7. Varme arbeider

Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og -utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen og skjult flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og slipeutstyr.

Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne sikkerhetsforskriften gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer med brannrisiko.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte produksjons- og verkstedrom. Rommet skal være adskilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør skal sikrede påse at sikkerhetsforskriftens krav inngår i skriftlig avtale eller kontrakt med denne.

Sikkerhetskrav

- Sjekkliste for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge Forsikringsdrift eller tilsvarende sjekkliste skal være utfylt og signert før utførelse av arbeidet. Sjekklisten er tilgjengelig på www.brannvernforeningen.no.
- Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.
- Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.
- Egnet slokkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk. 6 kg/liter håndslokkeapparat skal være lett tilgjengelig. Ett håndslokkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann frem til strålerøret.
- Navngitt brannvakt skal kontinuerlig overvåke brannrisiko under arbeidet, i pauser og nødvendig tid etter at arbeidet er avsluttet, minimum en time. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.
- Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Stiftelsen Norsk Brannvernforening eller annen godkjent organisasjon i øvrige nordiske land.

Utførelse av varme arbeider på tak

I tillegg til punktene over gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak:

- Ved utførelse av varme arbeider på tak skal det i tillegg til sjekkliste foreligge en

dokumentasjon på at det er utført en risikovurdering av arbeidet.

- Det er forbud mot bruk av åpen og skjult flamme på oppfôrede og luftede tretak.
- Ved utførelse av varme arbeider på kompakte og øvrige tak som ikke er nevnt i punktet over skal brennbar isolasjon og brennbare konstruksjoner være tilstrekkelig beskyttet med ubrennbar isolasjon eller ubrennbare materialer som gir tilsvarende beskyttelse. Ved bruk av åpen og skjult flamme skal det være tilstrekkelig sikkerhetsavstand til bygningskonstruksjoner/bygningsdeler som består av brennbare materialer.

8. Brannsikring av frityr, koke- og stekeinnretninger i kommersielle kjøkken

Omfang

Kommersielle kjøkken med frityranlegg eller koke- og stekeinnretninger hvor det benyttes olje eller fett skal ha automatisk slokkeanlegg.

Systemkrav

Systemet skal prosjekteres og installeres i henhold til en relevant standard.
Minimumskrav er gitt i NFPA 17A og det skal dokumenteres at system og funksjonalitet oppfyller krav i standarden.

Slokkeanlegget skal kunne løse ut både automatisk og manuelt. Strøm og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivisering av anlegget.

Slokkemediet skal være godkjent for matfett og hindre re-antenning etter slokking. Slokkeanlegget skal i tillegg til å dekke frityr, koke- og stekeinnretninger også minimum dekke ventilasjonshette med fettfilter og ventilasjonskanal i henhold til systemkrav.

Ytelsen til slokkeanlegget skal være testet i henhold til UL 300 av et akkreditert sertifiseringsorgan.

Kontroll, ettersyn og vedlikehold

Produsentens bestemmelser om kontroll, vedlikehold og ettersyn av slokkeanlegget skal følges, det skal verifiseres at dette dekker minimumskrav gitt i NFPA 17A. Standarden angir at vedlikehold skal utføres minst halvårlig av kvalifisert personell som har gjennomgått nødvendig opplæring av leverandøren. Kontroll, ettersyn og vedlikehold skal dokumenteres.

Rengjøring

Frityr, koke- og stekeinnretninger med filter, avtrekksvifte og kanal skal rengjøres som angitt av produsent og leverandør. Frekvens for rengjøring må tilpasses angjeldende bruk.
Fettfilter må likevel som et minimum rengjøres minst hver uke, hyppigere ved behov og kanal med avtrekksvifter må rengjøres hvert år, helt ut til det fri.

Strøm- og gasstilførsel

Strøm og eventuell gasstilførsel for frityr, andre koke- og steke innretninger skal frakobles ved arbeidstidens slutt.

Håndslokkere

I tillegg til automatisk slokkeanlegg er det krav til manuelt håndslokkeapparat, minimum 6 liter, brannklasse 75F, testet og godkjent etter gjeldende standard, NS-EN 3.

Plassering av slokker skal være merket, fastmontert, lett synlig og lett tilgjengelig.

Håndslokker skal kontrolleres iht. NS 3910 av kompetent person.

Opplæring

Berørt personell skal gjennomføre opplæring i virkemåte, bruk av automatisk slokkeanlegg med manuell utløsning og slokking med manuelt håndslokkerapparat.

Opplæringen skal inkludere aktuelle bestemmelser i denne sikkerhetsforskriften og leverandørens anbefalte rutiner etter utløst slokkeanlegg.

9. Orden og renhold

- Avfall som kan selvantenne og avfall som kan avgi brennbare gasser, skal legges i egne beholdere av metall med selvlukkende lokk, eller straks fjernes til betryggende sted.
- Betryggende avfallshåndtering skal være etablert.
- Arbeidsklær skal ved arbeidstidens slutt anbringes på bestemt angitt sted.
- Brenning av avfall skal foregå på forsvarlig måte og bare på sted hvor brannsikringen er ivaretatt.
- Utvendig plasserte søppel- og avfallsdunker skal plasseres minst 5 meter fra husvegg.
  Brennbart avfall kan likevel oppbevares nærmere husvegg hvis det brennbare avfallet/materialet er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet som er konstruert slik at eventuell brann ikke kan spre seg ut av containeren/oppbevaringsenheten.

10. Utendørs lagring av brennbart materiale

- Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør normal risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 8 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.
- Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 25 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.
- Med brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, menes lagre

(av for eksempel trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende) med en høyde over 4 meter eller areal større enn 200 m2
- Særskilte tiltak for å hindre brannspredning kan være tilfredsstillende brannskiller og/eller fasadesprinkling.

Dersom man ikke kan oppnå de anbefalte sikkerhetsavstandene, kan man også benytte containere av stål med låsbart lokk eller vaktordning.

For øvrig skal krav fra stedlig myndighet følges.

11. Røyking

Røyking tillates bare på tilrettelagte steder og i henhold til de bestemmelser som forsikringstager har utarbeidet. Bestemmelsene skal være utarbeidet med tanke på brannsikkerheten.

5.3.2 Sikring mot tyveri og skadeverk

Derom det ikke fremgår av forsikringsbeviset at adkomstdører, vinduer og andre åpninger skal være sikret iht. beskyttelsesklasse B1, B2 eller B3, gjelder følgende:

- Ytterdører og dører fra fellesareal skal være låst.
- Dører som ikke er offentlig påbudt rømningsvei, skal ha FG-godkjent lås.
- Vinduer og andre åpninger skal være lukket og forsvarlig sikret for å hindre uvedkommende i å komme inn i bygningen/rommet.
- Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller like beskyttet som krevet for de forsikrede ting.
- Før lokalene forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.

Penger og verdipapirer skal holdes nedlåst i

- verdioppbevaringsenhet med poengverdi minst 60 etter NS 5089, eller minst 40 etter NS – EN 1143-1(INSTA 610).
- verdioppbevaringsenhet innkjøpt før 01.07.1978 og godkjent som registrert verdiskap i liste 1 eller 2.

5.3.3 Sikring av dataregistre og programmer

Programvare:
For installerte operativsystemer/andre programmer skal det være tilgjengelig original eller sikkerhetskopi. Disse skal være maskinelt lesbare. Sikkerhetskopi av spesiell programvare skal oppdateres for hver programversjon.

Data:
Det skal være tilgjengelig sikkerhetskopi av data lagret på eksternt datamedium. Nødvendig underlag for rekonstruksjon skal forefinnes. Sikkerhetskopi av data skal tas minst hver annen arbeidsdag og være maskinelt lesbar. Logg for sikkerhetskopiering av programvare og data skal forefinnes. Loggen skal bekrefte at kopi er identisk med original.

5.3.4 Sikring mot elektriske fenomenskader

Elektronisk styrte maskiner og apparater og elektroniske komponenter skal på nett- og signalsiden være beskyttet mot overspenning forårsaket av atmosfæriske utladninger, nettstøy fra elektriske motorer, apparater o l, samt mot variasjoner i nettspenningen med FG-godkjent overspenningsvern (FG betyr Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnemnd).

Leverandørs/produsents brukerveiledning må følges, og den som betjener innretningen må være kvalifisert til dette.

5.3.5 Sikring av varer mot vannskader

Varer skal lagres minst 10 cm over gulv.

Er virksomheten opphørt og eiendommen fraflyttet, skal i tillegg ledninger og anlegg for vann og annen væske tappes ned ved fraflytting.

5.3.6 Sikring mot vann- og rørskader

Bygningen skal holdes tilstrekkelig oppvarmet for å unngå skade ved frost.

5.3.7 Forskriftsmessig utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner

Reparasjoner, installasjoner og bygningsarbeid skal utføres etter gjeldende forskrifter. I tillegg skal følgende arbeid utføres av autoriserte håndverkere/reparatører:

- alt av tekniske installasjoner som VVS, VVT og elektriske anlegg
- bygningsarbeid som berører bærende konstruksjoner og arbeider som berører brannskille eller brannceller.

5.3.8 Vedlikehold og tilsyn

Sikrede skal holde de forsikrede ting i god driftsmessig stand og påse forskrifter til forebygging eller begrensning av skade blir overholdt.

5.3.9 Snørydding

Sikrede skal sørge for at snø fjernes fra tak, balkong og terrasse før snømengden overstiger bygningens bæreevne eller skaper risiko for snøras som kan forårsake annen skade. Snørydding må tilpasses forventet snøfall ut i fra værvarsel, årstid og sted.

6 Forsikringssummer

6.1 Maskiner, inventar og løsøre

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker.

Forsikringssummen skal minst tilsvare hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenanskaffe tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ny ting, gjenanskaffelsesprisen.

Er forsikringssummen lavere enn gjenanskaffelsesprisen, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og gjenanskaffelsesprisen (underforsikring).

Nyanskaffelser omfattes av forsikringen og verdien av disse tas i sin helhet med ved vurdering av om det foreligger underforsikring.

Når nyanskaffelser i avtaleperioden er forsikret gjennom vilkårenes punkt 3 eller ved egen sum for uspesifiserte nyanskaffelser, forhøyes forsikringssummen med verdien av disse nyanskaffelsene, høyst det forsikrede beløp.

6.2 Varer

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker og skal minst tilsvare verdien.

Ved fastsettelse av verdien skal det tas hensyn til sparte kostnader, renter, kontantrabatt, ukurans og andre omstendigheter som innvirker på verdien. For varer som har redusert verdi på grunn av ukurans og skal selges til redusert pris, skal forsikringsverdien reduseres i samme forhold som reduksjonen i salgspris.

Varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, verdsettes til innkjøpspris med tillegg av kostnader, begge deler etter de priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering umiddelbart før skaden inntraff.

Ferdige varer av egen produksjon verdsettes til partiprisen, hensyntatt sikredes normale salgsmønster. For solgte varer benyttes kontraktsprisen. Det som berges skal først og fremst anses som solgt.

Er forsikringssummen lavere enn verdien, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og gjenanskaffelsesprisen (underforsikring).

6.2.1 Førsterisiko

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker.

For poster med oppgitt sum i vilkårene, og for poster i forsikringsbeviset betegnet som "førsterisiko", erstattes skaden - etter fradrag av egenandel - inntil de oppgitte summer.

7 Skadeoppgjør

FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende regler:

7.1 Fellesregler

7.1.1 Skademelding

Skade skal meldes til forsikringsforetaket uten ugrunnet opphold. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som forsikringsforetaket trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen. Dersom skadens omfang eller reparasjonskostnad øker som følge av at skaden ikke meldes forsikringsforetaket omgående, erstatter forsikringsforetaket ikke merkostnadene.

Vedrørende bestemmelser om foreldelse, se generelle vilkår punkt 5.

Skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller foretaksnummer.

Følgende skader skal meldes til politiet:

Brann, innbrudd, tyveri, hærverk, overfall og ran.

Forsikringsforetaket kan kreve at også. andre skader meldes til politiet.

Forsikringsforetaket har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

7.1.2 Alternative oppgjørsmåter

Forsikringsforetaket kan avgjøre om skaden skal erstattes ved;

- kontantoppgjør.
- reparasjon.
- gjenoppføring/ gjenanskaffelse, eller
- at forsikringsforetaket framskaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det forsikringsforetaket hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.

Ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse har forsikringsforetaket rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

7.1.3 Forsikringsforetakets renteplikt

Sikrede har krav på rente av erstatningen, jf FAL §§ 8-4 og 18-4.

7.1.4 Eiendomsretten til skadde ting eller ting som kommer til rette

Sikrede er pliktig til å beholde en skadd ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen. Forsikringsforetaket har rett til å overta skadde ting.

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har den sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Vil ikke den sikrede det, tilfaller tingen forsikringsforetaket.

7.1.5 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller forsikringsforetaket krever det. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår punkt 2 legges til grunn.

7.1.6 Forsikringsforetakets overtakelse av panterett

Er forsikringsforetaket ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntrer forsikringsforetaket i panthavers rett i den utstrekning forsikringsforetaket betaler erstatning til panthaver.

7.1.7 Forsikringsforetakets ansvar ovenfor panthavere, konkursbo, nye eiere o.l.

Overfor panthavere, konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o l er forsikringsforetakets ansvar begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- Forskjellen i tingens omsetningsverdi før og etter skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet.

Disse bestemmelser gjelder ikke leaset, fast eiendom.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Overfor andre nye eiere, etter at skaden inntraff, enn eierens ektefelle, samboer eller livsarving, begrenses forsikringsforetakets ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted, se punkt 7.3.4.

7.2 Erstatningsberegning

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av egenandel.

Merverdiavgift refunderes etter dokumenterte kostnader som er påløpt ved utbedring av skaden.

Det gjelder særskilte regler for panthaver, konkursbo og andre nye eiere etter at skaden inntraff enn eiers ektefelle/samboer og livsarving, se punkt 7.1.7.

7.3 Erstatningsberegning - maskiner, inventar og løsøre

7.3.1 Erstatningsgrunnlaget

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, se punkt 6. 1, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler.

7.3.2 Fradrag

Ved erstatningsberegning gjøres fradrag ved økning i verdi på den skadde ting eller del/komponent av ting, ved gjenanskaffelse eller reparasjon som angitt i punkt 7.3.3.

7.3.3 Ting som repareres/gjennanskaffes innen 3 år

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i punkt 7.3.1 og 7.3.2 med fradrag for tingens

- alder.
- slitasje.
- sannsynlige brukstid
- anvendelighet.

Fradraget gjøres bare for den del av verdiøkningen som overstiger 40 % av tingens/delens/komponentens erstatningsgrunnlag med fradrag som angitt ovenfor.

7.3.4 Ting som ikke repareres/gjennanskaffes innen 3 år

For ting som, uansett årsak, ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 3 år etter at skaden inntraff, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i punkt 7.3.1 og 7.3.2, men begrenset til reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

7.4 Erstatningsberegning - varer

7.4.1 Erstatningsgrunnlaget

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, se punkt 6.2, fratrukket verdien etter skaden. Ved totaltap settes verdien til verdien før skaden.

7.5 Erstatningsberegning - avbrudd

Avbruddstapet erstattes etter samme forhold som ting, se punkt 6.1 om underforsikring eller punkt 6.3 om førsterisiko. Forsikringsformen fremgår av forsikringsbeviset.

Ved leasingavtale tillegges forsikringssummen de kontraktsbeløp som er angitt i forsikringsbeviset, og gjenanskaffelsesprisen tillegges alle kontraktskjøp.

Forsikringen skal bare gi erstatning etter bestemmelsene i forsikringsavtalen for det tap som virkelig er lidt.

Tapet fastsettes snarest mulig etter utløpet av ansvarstiden eller tidligere hvis partene blir enige om det.

1. Avbruddstapet settes til forskjellen mellom det resultat av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade og resultatet av driften i ansvarstiden etter skaden.

   Disse resultater beregnes uten hensyn til inntekts- eller utgiftsposter som ikke har noe med selve driften å gjøre, som f.eks dannelse eller oppløsning av reserver i beholdninger og varekontrakter, inntekts- og formuesskatten.

   Sikrede plikter å medvirke til at driften i ansvarstiden blir så god som mulig, for eksempel ved utbedring, gjenanskaffelse, overflytting til annet lokale, midlertidig omlegging eller innstilling av driften. Gir forsikringsforetaket bestemte anvisninger, må disse følges.

2. Ved beregning av det resultat av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal virksomhetens resultat av driften i tilsvarende tidsrom før skaden – minimum ett år – (sammenligningstiden), legges til grunn.

   Resultatet i sammenligningstiden justeres hvis;
   - konjunkturer, salgsmuligheter, priser, produksjonsmetoder eller andre driftsforhold påviselig er annerledes i ansvarstiden enn i sammenligningstiden.
   - driften i sammenligningstiden har vært helt eller delvis avbrutt
   - driften i ansvarstiden helt eller delvis ville vært avbrutt av annen årsak enn skaden

3. Ved beregning av resultatet av driften i ansvarstiden etter skaden tas med de kostnader som er rettslig nødvendig eller forretningsmessig vel begrunnet for virksomhetens reduserte drift, og som ikke kan innspares - alt innen ansvarstiden
   - Herunder tas med lønn, ferielønn, sosiale trygder og andre tariff-festede ytelser til ansatte, bare i den utstrekning det er nødvendig å beholde dem under den reduserte drift, samt lønn m v i oppsigelsestiden – i henhold til LOV 2005-

06-17 nr 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. - til øvrige ansatte som heller ikke kan beskjeftiges på annen måte.

- Lønn mv. - utover det som er nevnt i foregående avsnitt tas bare med hvis det er særskilt avtalt (særvilkår N11).

Det tas med ekstraordinære utgifter som pådras i den hensikt å begrense tapet, f.eks. utgifter til provisoriske tiltak, forseringsutgifter og lignende. Er forsikringsforetakets samtykke ikke innhentet på forhånd, regnes slike utgifter bare med i den utstrekning de påviselig har minsket tapet. Medfører slike kostnader nytte utover ansvarstiden, tas bare med det beløp som forholdsvis faller på ansvarstiden.

Det tas med inntekter i ansvarstiden, herunder renteinntekter, som skyldes skaden.

Det tas ikke med:

- økte finanskostnader eller økte avskrivninger som ikke skyldes skaden
- økte kapitalkostnader på grunn av investering ut over erstatning for ting
- tingskader
- dagbøter, mulkter og annet erstatningsansvar
- den del av avbruddstapet som er en følge av at gjenopptakelse av driften hindres eller sinkes på grunn av
- andre forbedringer, utvidelser eller endringer enn slike som skyldes påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift for utbedring av skaden. Forsikringsforetaket svarer ikke for slikt tap ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke var inntruffet.
- reguleringsvedtak truffet etter skaden.
- manglende arbeidskraft etter skaden.
- ufullstendig tingforsikring
- manglende finansiering

7.6 Beregning av prisstigning og renter

Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse eller gjenoppføring har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd.

Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden for øvrig og er begrenset til 20 % av erstatningen for hver skadde ting etter skadedagens prisnivå.

Forsikringsforetaket erstatter prisstigning bare hvis skaden er utbedret innen tre år for maskiner, inventar og løsøre.

Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

I den samlede erstatning for avbruddstap og prisstigning blir det gjort fradrag for opptjente renter av erstatninger.

8 Egenandeler og aldersfradrag

Dersom skaden erstattes ved at forsikringsforetaket skaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til forsikringsforetaket.

Egenandelen skal fratrekkes etter eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i vilkårene eller FAL.

Har sikrede flere forsikrede ting i forsikringsforetaket som er berørt av en og samme hendelse, trekkes bare én egenandel - den høyeste

Aldersfradrag, som angitt i punkt 8.2, gjøres gjeldende i stedet for egenandel i punkt 8. 1.1 - eller forhøyet egenandel som angitt i forsikringsbeviset - når aldersfradraget overstiger denne. Aldersfradraget gjøres i de samlede utgifter.

8.1 Egenandeler

I erstatningsoppgjøret for hver sikret fratrekkes følgende egenandeler, hvis ikke andre egenandeler framgår av forsikringsbeviset eller av særvilkår.

8.1.1 Generell egenandel

15 000 kroner.

8.1.2 Ved avbrudd

I tillegg til egenandel, dekkes ikke tap de første 48 timer (karenstid) av ansvarstiden.

8.1.3 Ved naturskade

Den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet i henhold til naturskadeloven.

Pr. 1.1.2021 er egenandelen kr 8 000.

8.1.4 Ved skade som skyldes varme arbeider

Ved skade forårsaket av varme arbeider, se punkt 5.3.1, underpunkt 7, utført av eller for sikrede, trekkes en tilleggsegenandel på 10 % av skaden, minst kr 15 000, høyst kr. 150 000.

8.1.5 Ved rent skadeverk

Ved skadeverk økes avtalt egenandel med kr 6 000 når skadens størrelse er under kr. 250 000.

Ved skadeverk økes avtalt egenandel med kr 12 000 når skadens størrelse er kr. 250 000 eller høyere.

8.1.6 Ved bruddskade på glass- og plastruter

Egenandelen er kr. 3.000

8.2 Aldersfradrag

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn.

Ved ulik alder på de skadde deler, legges den eldste delens alder til grunn for hele erstatningsberegningen

8.2.1 Elektriske innretninger for oppvarming/kjøling av bygning, herunder fyringskjel, varmtvannsbeholder/-bereder, pumper og varmekabler.

Ved elektrisk fenomenskade/direkte lynnedslag eller bruddskade beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader for den skadde ting med følgende fradrag:

Alder	Fradrag
0 – 10 år	0
f.o.m. 11 år	5 % per år, høyst 90 %

8.2.2 Alarmanlegg og styringsenheter til disse

Ved elektrisk fenomenskade/direkte lynnedslag beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader for den skadde ting med følgende fradrag:

Alder	Fradrag
0 – 10 år	0
f.o.m. 11 år	5 % per år, høyst 90 %

8.2.3 Annen mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat

Ved elektrisk fenomenskade/direkte lynnedslag gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader for den skadde ting med følgende fradrag:

Alder	Fradrag
0 – 5 år	0
f.o.m. 6. år	10 %

9 Ansvar

9.1 Ansvarsforsikringen dekker

9.1.1

Forsikringsforetaket svarer for sikredes erstatningsansvar for skade som konstateres av denne eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, herunder ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten. Skaden blir å henføre til den forsikringsavtale som gjaldt da skaden først ble konstatert.

Med skade forstås;

- Personskade - anses inntruffet hvis en person skades, påføres en sykdom eller dør.
- Tingskade - anses inntruffet hvis løsøre (herunder dyr) eller fast eiendom er tapt eller påført fysisk skade eller når elektronisk lagret informasjon forvanskes eller går tapt på annen måte.

Foreligger det dekningsmessig skade etter forsikringsvilkårene, og et erstatningsansvar for sikrede ut over skade på eget arbeid, dekkes kostnadene ved tilkomstarbeider som er nødvendige for å få reparert følgeskaden. Tilkomst gjennom eget arbeid eller omgjøring av eget mangelfullt arbeid, er ikke dekket.

Økonomisk tap påført tredjeperson som følge av en dekningsmessig skade regnes som en del av denne.

9.1.2

Serieskader: Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlatelse eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert. Har flere medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

9.2 Hvilke begrensninger som gjelder

Uten særskilt avtale svarer forsikringsforetaket ikke for erstatningsansvar som sikrede pådrar seg:

9.2.1

etter lov av 15.06.2001 nr. 53 om erstatning ved pasientskader mv. med tilhørende forskrifter

9.2.2

for skade på ting (herunder fast eiendom) som tilhører en annen, men som sikrede eller noen på dennes vegne tar hånd om for

- salg, utleie, framvisning, demonstrasjon og lignende
- leie, lån, bruk, oppbevaring.
- flytting/transport

9.2.3

for forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling.

Dette unntaket gjelder ikke hvor årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett.

Ved dekningsmessig forurensningsskade dekker forsikringen også utgifter til opprydding pålagt av offentlig myndighet.

9.2.4

for skade på ting (herunder fast eiendom) som skyldes manglende vedlikehold, elde eller slitasje (herunder korrosjon) på sikredes anlegg eller utstyr.

9.2.5

overfor forsikringstagers/sikredes mor-/datterselskap eller overfor virksomhet

- i samme konsern, jf aksjelovens § 1-3.
- hvor eierinteressene i forsikringstagers/sikredes og skadelidtes virksomhet er de samme med 50 % eller mer
- hvor forsikringstager/sikrede eller dennes familie har mer enn 50 % eierinteresse
- som disponeres eller drives av sikrede

Med familie menes sikredes foreldre, barn, søsken og deres ektefeller/registrert partner/samboer, samt sikredes

ektefelle/registrert partner/samboer. Med samboere menes personer som lever sammen i et ekteskapslignende forhold som har vedvart i de siste to år.

9.2.6
overfor medeier for skade på ting som eies i fellesskap

9.2.7
og som går ut over det som følger av alminnelige rettsregler, det vil si ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter skaden er konstatert. Forsikringen omfatter likevel sikredes ansvar for skade påført tredjemann i henhold til bestemmelser om regulering av erstatningsansvar i standardkontrakter som er utarbeidet i fellesskap av partenes bransjeorganisasjoner.

9.2.8
for utgifter/omkostninger knyttet til å oppfylle sikredes avtalte ytelse, leveranse, arbeid, entreprise el. (nedenfor kalt forpliktelse), herunder

- for skade på sikredes forpliktelse når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
- for skade som skyldes at sikredes forpliktelse er forsinket eller uteblitt
- for omgjøring av sikredes forpliktelse. Verdien av sikredes opprinnelige forpliktelse regnes alltid som omgjøring.

9.2.9
for skade på ting oppstått ved gravings-, spuntings-, sprengnings-, pelings-, piggings- og rivningsarbeid, ras eller jordforskyvning. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.

9.2.10
som eier, fører eller bruker av:

- motorvogn og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri. Likevel omfattes rettslig ansvar som eier, fører eller bruker av arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg og som kun brukes på/i tilknytning til egen eiendom. Ståhjuling og el-sykkel (jf Forskrift om krav til sykkel av 19.02.1990 nr 119 §2) regnes ikke som motorvogn.
- seilbåt eller motordrevet fartøy (seilbrett regnes ikke som seilbåt i denne sammenheng).
- Luftfartøyhangglider og paraglider uten motor regnes ikke som luftfartøy i denne sammenheng).
- registrert trav- eller galopphest under trening til og deltakelse i løp.
- drone som veier mer enn 250 gram og/eller har kamera/sensor.

9.2.11
etter lov om skadeserstatning av 13. juni 1969, §§ 3-5, 3-6 (oppreisning/ ærekrenkelser),

eller for bøter, forelegg og andre reaksjoner av straffelignende karakter, herunder Punitive Damages og Exemplary Damages.

9.2.12
som byggherre, herunder også for om- og påbygging av egne anlegg.

9.2.13
som eier av kloakk- eller overvannsledning for skade på ting ved oversvømmelse eller tilbakeslag i forbindelse med nedbør eller snøsmelting, med mindre det gjøres overveiende sannsynlig at skaden ville skjedd uavhengig av nedbør eller snøsmelting.

9.2.14
i forbindelse med følgende virksomheter:

- Produksjon av asbest, eller bruk, behandling eller sanering av bygning eller ting som inneholder asbest. Dette unntaket gjelder bare personskader.
- Bruk av sprøytemalingsutstyr i friluft. Dette unntaket gjelder bare tingskader.
- Plastikkirurgiske inngrep eller annen kosmetisk behandling utført utenfor offentlig sykehus i den hensikt å endre utseende på pasienten.

9.2.15
personskade som rammer sikredes ansatte når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet

9.2.16
som sikrede pådrar seg som følge av produksjon og omsetning av tobakksprodukter

9.2.17
som følge av smitte av HIV-infeksjon eller AIDS

9.2.18
for skader som dekkes av annen ansvarsforsikring tegnet for virksomhet utenfor Norge

9.3 Produktansvar

9.3.1
Med produktansvar forstås at sikrede pådrar seg rettslig erstatningsansvar for skade (jfr. punkt 9.1.1) forårsaket av mangler eller skadevoldende egenskaper ved leverte produkter.

I slike tilfeller gjelder følgende særbestemmelser i tillegg til de øvrige bestemmelser i vilkårene:

9.3.2 Hvor forsikringen gjelder
I tillegg til å omfatte produktansvar for skader som inntreffer i Norden (jf punkt 2.3) eller annet geografisk område som måtte være avtalt, omfatter forsikringen også produktansvar for skade som inntreffer utenfor det avtalte område hvis skaden skyldes produkter som sikrede har solgt til forbruker eller for levering til forbruker innenfor det avtalte området og som er videresolgt utenfor det avtalte området uten at sikrede visste eller burde

visst dette. I disse tilfeller dekkes erstatningsansvaret etter dette lands rett.

Erstatningsansvar som idømmes av domstol i USA eller Canada eller som ilegges etter rettsreglene i disse land, er likevel ikke dekket av forsikringen.

9.3.3 Hvilke begrensninger som gjelder

9.3.3.1
Av begrensningsreglene i punkt 9.2 gjelder bare punkt 9.2.5, 9.2.6, 9.2.7, 9.2.11, 9.2.14, 9.2.16, 9.2.17 og 9.2.18.

9.3.3.2
Med mindre særlige tilleggsforsikringer er inntatt i forsikringsbeviset, svarer forsikringsforetaket ikke for erstatningsansvar sikrede pådrar seg for

- skade på selve produktet eller deler av dette
- omkostninger ved reklamasjon og tilbaketakelse, herunder
  - reparasjon, omlevering, bortkjøring, deponering og destruksjon av produktet.
  - nødvendig skadeforvoldelse for å reparere eller skifte det leverte produkt
  - å trekke produktet tilbake fra markedet, så som utgifter til oppsporing av produktet eller meddelelser til kunder eller allmennheten.
- skade som skyldes at et kjemisk eller farmasøytisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilsiktede effekt, med mindre årsaken er en ren produksjonsfeil.

9.4 Sikkerhetsforskrifter
Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Følger ved overtredelse av sikkerhetsforskrifter og andre personers handlinger eller unnlatelser med virkning for sikrede, se punkt 5.1 og 5.3.

9.4.1 Varme arbeider
Ved installasjons-, monterings-, reparasjons- og vedlikeholdsarbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og slipeutstyr, gjelder sikkerhetsforskrift i vilkårenes punkt 5.3.1 nr 7.

9.4.2 Standard bransjebetingelser
Hvor det i sikredes bransje er utarbeidet standard leveringsbetingelser med ansvarsregulerende bestemmelser som er i alminnelig bruk, skal disse bestemmelser benyttes uten tillegg/endringer som medfører utvidelser av sikredes ansvar.

9.4.3 Tanker for oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier
Følgende sikkerhetsforskrift om regelmessig kontroll av og forsvarlig oppsamlingskum for tanker og andre beholdere til oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier gjelder;

Nedgravde tanker
skal kontrolleres jevnlig. Korrosjonsangrep kontrolleres i rengjort tank og veggtykkelse måles. Tank inkl. rørledninger tetthetprøves med trykkluft eller vakuum.

- Første kontroll utføres senest femten år etter at tanken var ny og deretter minst hvert femte år.
- Rekondisjonerte tanker kontrolleres første gang senest ti år etter rekondisjoneringen og deretter minst hvert femte år.

Tanker der veggtykkelsen er redusert med 50 % eller mer kan ikke rekondisjoneres

Tilstands- og kvalitetskontrollen inkl. målte veggtykkelser skal dokumenteres skriftlig.

For visse tanktyper kan kontroll alternativt gjennomføres ved slikt system for automatisk lekkasjeovervåking som vist til i Forskrift av 26. juni 2002 nr. 744 om tiltak for å hindre lekkasje fra nedgravd tank for brannfarlig væske klasse A (Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern) og Forskrift av 31. januar 1997 nr. 102 om tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker (Statens forurensningstilsyn, Oljevernavdelingen).

Nedgravde oljetanker som ikke er i bruk
- Nedgravde oljetanker som midlertidig tas ut av bruk, skal tømmes for olje og sikres slik at utilsiktet påfylling ikke kan forekomme.
- Tanker som permanent tas ut av bruk, skal tømmes og graves opp. Tanker som ikke kan gjenbrukes uten å representere fare for lekkasje, skal destrueres. Kommunen kan i særlige tilfeller gi tillatelse til at tanker som permanent tas ut av bruk, rengjøres og fylles med sand, grus o.l. i stedet for oppgraving. For gjenfylte og oppgravde kondemnerte tanker skal påfyllingsanordningen fjernes eller sikres slik at utilsiktet påfylling eller forsøk på påfylling forhindres.

Stasjonære, overgrunns oppbevaringstanker og beholdere
skal være sikret med forsvarlig oppsamlingskum eller annet effektivt oppsamlingsarrangement for lekkasjer i henhold til bestemmelser gitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Øvrige bestemmelser
For øvrig gjelder bestemmelsene i Brann- og eksplosjonsvernsloven med forskrifter og tilhørende veiledninger, se særlig Forskrift om brannfarlig vare av 26.06.2002 nr. 744 (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) og Forurensningsforskriften av 01.06.2004 nr. 931 (Statens forurensningstilsyn, Oljevernavdelingen).

9.4.4 Vedlikehold av anlegg eller utstyr
For sikredes bruk av anlegg eller utstyr gjelder følgende sikkerhetsforskrift:

- Hvor vedlikehold krever spesiell autorisasjon, benyttes kun autorisert personell.
- Leverandørens forskrifter for vedlikehold og service skal følges.

9.4.5 Forskriftsmessig utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner

Reparasjoner, nyinstallasjoner og bygningsarbeid skal utføres etter gjeldende forskrifter. I tillegg skal følgende arbeid utføres av autoriserte håndverkere/reparatører:

- reparasjoner/nyinstallasjoner av elektriske anlegg og VVS
- bygningsarbeid som berører bærende konstruksjoner

9.4.6 For produktansvar gjelder i tillegg følgende sikkerhetsforskrift;

- Sikrede må ikke avgi uriktige eller villedende opplysninger om produktets effekt i salgsfremmende øyemed.
- Likestilt med sikrede er person ansatt som salgs- eller markedsansvarlig.
- Sikrede må forelegge sine produkter for påbudt kontrollinstans før de settes i omsetning og selv ta de prøver, analyser som er pålagt av det offentlige.
- Sikrede må ikke sette i omsetning produkter som han visste hadde skadevoldende egenskaper

9.5 Forsikringssum og egenandel

9.5.1 Forsikringssum

Bedriftsansvar

Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringsforetakets samlede erstatningsplikt begrenset til kr 10 000 000 pr. skadetilfelle

Ved skade på ting, fast eiendom eller dyr som sikrede har fått i oppdrag å reparere, montere, installere, forarbeide eller behandle (varetekt) er forsikringsforetakets samlede erstatningsplikt kr. 2 000 000 pr. skadetilfelle.

Forsikringsforetakets ansvar for serieskader (se punkt 9.1.2) er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert i forsikringstiden

Saksomkostninger dekkes i tillegg til forsikringssummen.

Produktansvar

Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringsforetakets samlede erstatningsplikt begrenset til

kr 10 000 000 pr. skadetilfelle og samlet pr. år.

Forsikringsforetakets ansvar for serieskader (se punkt 9.1.2) er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert i forsikringstiden.

Ved skade som inntreffer utenfor Norden er forsikringsforetakets samlede erstatningsplikt pr. skadetilfelle, inklusive rednings- og saksomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

9.5.2 Egenandel

Hvis ikke annet er avtalt, er sikredes egenandel kr 12 000 pr. skadetilfelle.

Egenandelen forhøyes til 10 % av skadebeløpet, minst kr 20 000 og høyst kr 150 000, likevel aldri lavere enn eventuelt særskilt avtalt egenandel, ved følgende type skader:

- Skade ved vanninntrengning under/etter avdekking av eksisterende bygningskonstruksjoner, f.eks. i forbindelse med påbyggingsarbeider eller skifte av takbelegg/tekking.
- Skade som skyldes varme arbeider, se punkt 5.3.1 nr. 7.
- Skade ved vann- eller kloakkledningsbrudd som ikke er unntatt fra dekning etter punkt 9.2.13.
- Skade utløst av setninger som følge av grunnarbeider utført om vinteren.

9.6 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes forsikringsforetaket uten ugrunnet opphold og senest innen et år jf. FAL § 8-5 (1).

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller forsikringsforetaket, plikter sikrede

- omgående å gi forsikringsforetaket alle opplysninger av betydning for sakens behandling
- på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger forsikringsforetaket finner nødvendig
- på egen bekostning å møte ved forhandlinger eller rettergang

Hvis sikrede uten forsikringsforetakets samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for forsikringsforetaket.

9.7 Behandling av erstatningskrav

9.7.1

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, påtar forsikringsforetaket seg

- å utrede om erstatningsansvar foreligger.
- å forhandle med kravstilleren.
- om nødvendig å prosedere saken for domstolene

9.7.2

Forsikringsforetaket betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. Forsåvidt gjelder omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av forsikringsforetaket, betaler forsikringsforetaket disse i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen, se likevel punkt 9.5.1 om produktansvar, siste avsnitt.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er forsikringsforetaket villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

9.7.3

Forsikringsforetaket betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Forsikringsforetaket har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

9.7.4

Forsikringsforetaket forbeholder seg rett til regress mot sikrede i de tilfeller hvor forsikringsforetaket har utbetalt erstatning til skadelidte og sikrede har oversittet fristen for å gi melding om

forsikringstilfellet til forsikringsforetaket, jfr. FAL § 4- 10, tredje ledd og FAL § 8-5, første ledd.

10 Naturskade

Skadeoppgjørsreglene i punkt 7 gjelder også for naturskade, men slik at bestemmelser i punkt 10 gjelder foran punkt 7.

10.1 Hva naturskadeforsikringen omfatter

Naturskadedekningen omfatter skade på forsikrede ting, se vilkårets punkt 3.

Skade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, omfattes bare når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.

10.1.1 Følgende omfattes ikke, selv om det foreligger forsikring:

- ting som det ikke er naturlig å brannforsikre
- sjøvarmeledning, sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land
- flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger
- moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende
- skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende
- varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip, småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen
- skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder
- utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre
- utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet
- utgifter som påløper fordi det ikke er søkt om dispensasjon i henhold til Plan - og bygningsloven.
- skog
- avling på rot
- beite, inmark, utmark

10.2 Hvilke skader som erstattes og hvilke begrensninger som gjelder

- Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, flodbølge, meteriottnedslag, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 70.

- Følgende skader erstattes ikke:
  - skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
  - skade forårsaket av dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.

10.3 Andre spesielle bestemmelser om naturskade

Er en brannforsikret bygning skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, skal bygningen erstattes som om den var totalskadet. For bolighus og fritidshus gjelder naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd.

Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes:

- svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for.
- dårlig vedlikehold eller tilsyn.
- når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.

Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen, jfr. naturskadeforsikringsloven § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Er det tvil om:

- det foreligger naturskade
- det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer
- betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning etter § 1 3. ledd er til stede

kan sikrede eller forsikringsforetaket forelegge spørsmålet for ankenemnda for Statens naturskadefond. Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

10.4 Egenandel

Egenandel er den som departementet til enhver tid har bestemt ifølge Lov om Naturskadeforsikring. Per 1.1.2016 er egenandelen 8 000 kroner.

11 Underslag m.v.

11.1 Hvor forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder forsikringen for handlinger som er utført for den virksomhet sikrede driver i Norge.

11.2 Når forsikringen gjelder

Forsikringen omfatter bare tap som konstateres i forsikringstiden. Tapet anses konstatert på det tidspunkt sikrede har rimelig grunn til mistanke om at den straffbare handlingen er begått.

Den tapsbringende handling må være foretatt i forsikringstiden.

Det regnes som ett forsikringstilfelle når tap er forårsaket ved at;

- flere personer i samarbeid har utført handlingen eller
- samme person har utført flere handlinger

Dette gjelder også om handlingene er utført i forskjellige forsikringsår og omfatter flere straffbare forhold.

Er forsikringsvilkårene endret i den perioden de straffbare handlingene har pågått, er det forsikringsvilkårene på det tidspunkt da den første straffbare handlingen ble foretatt, som skal anvendes.

11.3 Underslagsforsikringen omfatter

Forsikringsforetaket dekker direkte økonomisk tap, jfr. 11.4 som sikrede påføres ved at dennes ansatte eller vikarer lønnet direkte av sikrede beviselig har gjort seg skyldig i en eller flere av følgende handlinger overfor sikrede:

Underslag, tyveri, bedrageri, utroskap eller dokumentfalsk forutsatt at vedkommende har handlet i den hensikt å skaffe seg eller andre enn sikrede en uberettiget, direkte økonomisk vinning utover forfremmelse, lønnstillegg, bonus eller lignende

Tapet dekkes selv om gjerningsmannen var sinnssyk eller bevisstløs i gjerningsøyeblikket, jfr. Straffeloven nr. 10 §44.

11.4 Direkte økonomisk tap

Med direkte økonomisk tap forstås kronebeløpet/verdien som er fravendt sikrede ved handling som nevnt i punkt 11.3. Forsikringen omfatter ikke indirekte økonomisk tap eller konsekvenstap, herunder tapt inntekt, tapt fortjeneste etc.

Rentetap fram til 2 måneder etter at forholdet er meldt forsikringsforetaket, inflasjonstap, disponeringstap og lignende tap sikrede lider ved ikke å ha kunnet disponere beløp/verdier er ikke dekket.

Gjelder tapet gjenstander, fastsettes verditapet til hva det ville koste å anskaffe tilsvarende – eller i det vesentlige tilsvarende – gjenstand da tapet ble konstatert.

Det skal gjøres fradrag for den vinning/fortjeneste sikrede eventuelt har hatt i sammenheng med den begåtte handling.

11.5 Forsikringssum

Forsikringssummen er kr 200 000 og angir forsikringsforetakets maksimale erstatningsplikt pr. skadetilfelle, uten hensyn til om tapet er forårsaket av en person alene eller ved samarbeid mellom flere personer.

11.6 Egenandel

Hvis ikke annet er avtalt, er sikredes egenandel kr 10 000.

11.7 Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringsforetaket dekker ikke tap som sikrede er påført

- ved handlinger i forsikringstiden som har tjent til å dekke tap påført sikrede ved handlinger foretatt før forsikringen trådte i kraft.
- ved straffbare handlinger som er pågått etter at sikrede har oppdaget forsikringstilfellet, med mindre sikrede godtgjør at denne ikke ville vært i stand til å forhindre tapet. Det samme gjelder dersom grov uaktsomhet fra sikrede er årsak til at forsikringstilfellet ikke ble oppdaget.
- Ved handlinger utført av eller i samarbeid/forståelse med eier/eiere eller denne/deres familie, som hver for seg eller samlet har mer enn 50 % av aksjene og/eller har bestemmende innflytelse i sikredes virksomhet. Til familie regnes sikredes foreldre, barn, søsken og deres ektefeller, samt sikredes ektefelle/samboer. Med samboer menes person som sikrede lever sammen med i et ekteskapslignende forhold som har vedvart de siste to år.

11.8 Sikredes plikter ved forsikringstilfelle

Får sikrede kjennskap til, eller mistanke om, uredelighet som kan medføre erstatningsplikt, skal forsikringsforetaket umiddelbart informeres skriftlig

Når sikrede vil gjøre krav gjeldende mot forsikringsforetaket, skal sikrede omkostningsfritt for forsikringsforetaket:

- omgående gi forsikringsforetaket alle opplysninger av betydning for sakens behandling.
- fremlegge nødvendig dokumentasjon for tapet.
- omgående melde det forhold forsikringstilfellet omfatter til påtalemyndigheten og fremsette nødvendig påtalebegjæring samt begjære erstatningskravet overfor den skyldige pådømt i straffesaken. I særskilte tilfeller kan anmeldelse unnlates etter avtale med forsikringsforetaket.
- foreta den nødvendige pågang (inkludert sivil arrest) ovenfor den skyldige for å få denne til å gjøre opp tapet, inntil forsikringsforetaket eventuelt har dekket tapet og selv kan foreta den nødvendige pågang. Forsikringen omfatter likevel direkte utlegg i forbindelse med slik pågang.

11.9 Utbetaling av erstatning og oppgjør fra den skyldige

Erstatningen utbetales så snart forsikringsforetaket har hatt rimelig tid til å klarlegge forsikringstilfellet og beregne erstatningen.

Utbetalingen skal ikke utsettes i påvente av offentlig behandling av en eventuell straffesak mot den skyldige med mindre dette er nødvendig for å fastslå om tapet er omfattet av forsikringen eller for å beregne erstatningen.

Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at forsikringsforetaket skal betale i hvert fall en del, utbetales likevel et tilsvarende forskudd.

Det skal gjøres et fradrag for beløp sikrede kan motregne overfor den skyldige.

Foretas det oppgjør under forsikringen, trer forsikringsforetaket, så langt oppgjøret rekker, inn i sikredes erstatningskrav overfor den skyldige.

Kommer det inn midler fra den skyldige, går disse til dekning av forsikringsforetakets erstatningsutbetalinger foran dekning av sikredes egenandel.

11.10 Eksterne sakkyndige

Etter avtale med forsikringsforetaket kan det engasjeres ekstern sakkyndig bistand til å kartlegge hendelsesforløp og tapets størrelse. Dette reduserer ikke sikredes plikter etter punkt 11.8

12 Særvilkår

N 04 – BYGNINGSMESSIG INNREDNING 21

N 09 MASKINFORSIKRING, HUSHOLDNINGSMASKINER 21

N 10 – INNHOLD I FRYSEDISK/-SKAP OG FRYSE-/KJØLEROM 21

N 11 – LØNN TIL ANSATTE VED AVBRUDD 22

N 13 – PENGER OG VERDIPAPIRER 22

N 14 – REKONSTRUKSJON AV ARKIV MV. 22

N15 – VARER OG/ELLER LØSØRE HVOR SOM HELST 22

N 16 - YRKESVERKTØY 22

N 0 5 – INNBRUDDSIKRING SIKKERHETSFORSKRIFTER BESKYTTELSESKLASSE B1 24

N 06 – INNBRUDDSIKRING SIKKERHETSFORSKRIFTER – BESKYTTELSESKLASSE B2 25

N 07 – INNBRUDDSIKRING – SIKKERHETSFORSKRIFTER BESKYTTELSESKLASSE B3 26

N 08 – SIKRINGSUTSTYR - SIKKERHETSFORSKRIFTER 26

NR 51 – GODKJENT AUTOMATISK INNBRUDDSALARMANLEGG - SIKKERHETSFORSKRIFTER 28

NR 52 – AUTOMATISK BRANNALARMANLEGG – SIKKERHETSFORSKRIFTER 28

NR 53 – AUTOMATISK VANNSPRINKLERANLEGG - SIKKERHETSFORSKRIFTER 29

knif trygghet

N 04 – Bygningsmessig innredning

Hva som er forsikret

Utover begrensningen på kr 200 000 i bedrifts-/butikkvilkårenes punkt 3.3.13/ kontorvilkårenes punkt 3.2.14/ huseiervilkårenes punkt 3.4.6 omfatter forsikringen bygningsmessig innredning bekostet av sikrede som leietaker, inntil det beløp som er angitt i forsikringsbeviset, når innredningen ikke lenger kan benyttes fordi:

- Leieforholdet opphører som følge av skade.
- Innredningen ikke utbedres som ledd i bygningsskadens utbedring.

Skadeoppgjør

Ved beregning av tapet tas hensyn til innredningens sannsynlige brukstid, leieavtalens varighet og muligheten for forlengelse av avtalen. Vanlig vedlikehold anses ikke som bygningsmessig innredning.

N 09 Maskinforsikring, husholdningsmaskiner

Hva som er forsikret

- Tørketrommel, vaske- og oppvaskmaskin, fryseskap/-boks, kjøleskap, komfyr, mikrobølgeovn, kjøkkenmaskin og lignende husholdningsmaskiner.
- Støvsuger (unntatt sentralstøvsuger)

Hvilke skader som erstattes

Skade som erstattes:

1. Plutselig og uforutsett skade på forsikringsstedet med inntil det beløp som framgår av forsikringsbeviset.

2. Skade på matvarer i fryseskap/-boks som følge av
   - Plutselig og uforutsett svikt i kjølesystem eller strømforsyning.
   - Tyveri

Erstatningen er begrenset til kr 10 000.

Skader som ikke erstattes:

1. Skade som skyldes slitasje eller annen gradvis forringelse.

2. Skade som leverandør eller reparatør kan gjøres ansvarlig for.

3. Skade som er erstatningsmessig iht. bedriftsvilkårets punkt 4 eller forsikringsforetakets naturskadevilkår.

4. Merkostnader som følge av reparasjon på overtid eller helligdagsarbeid.

5. Merkostnader ved bruk av ilfrakt, ekspressfrakt, flyfrakt og annen lignende forsering

Sikkerhetsforskrifter

Følgene av brudd på disse sikkerhetsforskrifter er fastsatt i bedriftsvilkårets punkt 5.

1. Reparasjon, rensing og restaurering skal utføres av kvalifiserte fagfolk.

2. Den som bruker maskinen skal ha kjennskap til og følge leverandørens brukerveiledning

3. De forsikrede ting skal ikke utsettes for uforsvarlig belastning under drift eller prøving. De skal heller ikke utsettes for eksperimentering.

4. Fryseskap/-boks skal være låst.

Aldersfradrag

Ved elektrisk fenomenskade/direkte lynnedslag gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 10 % for hvert hele år siden tingen ble tatt i bruk som ny, høyst 80 %.

Egenandel

I tillegg til eventuelt aldersfradrag skal det i erstatningsoppgjøret fratrekkes en egenandel på kr 2 000.

N 10 – Innhold i frysedisk/-skap og fryse-/kjølerom

Hva som er forsikret

Innhold i frysedisk/-skap og fryse/kjølerom på sted nevnt i forsikringsbeviset, utover begrensningen i 3.3.16.

Hvilke skader som erstattes

Skade som erstattes:

1. Skade ved plutselig og uforutsett feil eller svikt i kjølesystem eller strømtilførsel.

2. Skade ved følge av strømstans som ikke er varslet på forhånd.

3. Forsikringsforetaket svarer også for indirekte skade. Med det forstås skade ved at framstilling, lagring, anvendelse eller salg av ting påvirkes av erstatningsmessig skade (bedriftsvilkårets punkt 4) på andre ting.

12.1 Skade som ikke erstattes:
Skade som skyldes streik eller lockout.

Egenandel
20 % av skadebeløpet, minimum 5 000 kroner i egenandel.

N 11 – Lønn til ansatte ved avbrudd

Hva som er forsikret
Forsikringen (vilkårets punkt 3.3.1) er utvidet til å omfatte tap ved utgifter til lønn, ferielønn, sosiale trygder og andre tariffestede ytelser til ansatte i ansvarstiden - ved erstatningsmessig skade - i den utstrekning forsikringstageren fortsatt vil lønne ansatte utover lovbestemt oppsigelsestid for å sikre nødvendig arbeidskraft ved gjenopptagelse av bedriften og som det ikke er nødvendig å beholde under den reduserte drift. Utgiftene skal om mulig begrenses ved annen sysselsetting av denne arbeidskraft - eventuelt også utenom egen virksomhet.

N 13 – Penger og verdipapirer

Hva som er forsikret

Penger/verdipapirer utover kr 15 000 som nevnt i vilkårets punkt 4.4.1 med inntil det beløp som er angitt i forsikringsbeviset.

Skade som erstattes

For nattsafe og kontantautomat svarer forsikringsforetaket også for skadeverk på oppbevaringsenhet med innhold selv om skadeverket ikke er gjort i den hensikt å begå innbrudd. Erstatningen er begrenset til forsikringssummen.

Sikkerhetsforskrift

Se sikkerhetsforskrift punkt 5.3.2..

Egenandel
Kr 5 000.

N 14 – Rekonstruksjon av arkiv mv.

Hva som er forsikret

Forsikringen er utvidet til å omfatte nødvendige utgifter i inntil 24 måneder fra skadedato til rekonstruksjon av arkiver, manuskripter, yrkestegninger og beregninger, registre, kartoteker og forretningsbøker, datafiler og dataprogrammer etter erstatningsmessig skade - med inntil det beløp som er angitt i forsikringsbeviset utover kr 200 000 som nevnt i bedriftsvilkårets punkt 3.3.11.

Sikkerhetsforskrift

Se sikkerhetsforskrift punkt 5.3.7.

N15 – Varer og/eller løsøre hvor som helst

Hva som er forsikret

Varer og/eller løsøre hvor som helst.

Forsikringen gjelder hvor som helst i Norge med unntak av ting i sikredes egne eller leide lokaler og lagerplassen.

Forsikringen omfatter ikke avbruddstap, skade på bygning eller varer solgt med salgspant.

Skade som ikke erstattes

1. Skade ved innbruddstyven og hærverk fra bygge- og anleggsplass.

2. Innbruddstyven ved at noen har banet seg adgang til lokalene hvor de forsikrede ting oppbevares ved hjelp av dirk, falsk nøkkel eller rett nøkkel selv om den ulovlig er fravendt besitteren, jf straffeloven § 147, første ledd.

N 16 - Yrkesverktøy

Hva som er forsikret
Anvendbart yrkesverktøy når det befinner seg i bil, dog ikke ved utlån/utleie.

Forsikringen gjelder i Norge hvis ikke annet er avtalt.

Hvilke skader som erstattes

Skade som erstattes

1. Skade på, og tap av, de forsikrede ting i henhold til vilkår for Transportulykke (C).

2. Tyveri fra låst bil.

Sikkerhetsforskrifter

1. Ved transport med bil som eies, føres, leies eller lånes av sikrede;

    a. Når bilen forlates, skal den være låst

    b. Om natten skal forlatt bil være utstyrt med FG godkjent alarm eller være i låst enegarasje.

    Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 00.00 og kl 06.00.

2. Verktøy som midlertidig oppbevares på annet sted enn i bilen kommer ikke inn under forsikringen.

3. Tyveri skal omgående meldes til politiet.

Skadeoppgjør

Forsikringsverdien er gjenanskaffelsesprisen med fradrag som vurderes på grunnlag av tingens alder, slitasje, sannsynlige brukstid og anvendelighet (verdiforringelse). Er verdiforringelsen mindre enn 1/3 av gjenanskaffelsesprisen, gjøres det likevel ikke fradrag.

Egenandel

Egenandelen ved innbrudd i bil er kr 5 000 per skadetilfelle.

Egenandelen ved øvrige skader er kr 3 000 per skadetilfelle.

N 0 5 – Innbruddsikring sikkerhetsforskrifter beskyttelsesklasse B1
Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i h t selskapenes sikkerhetsforskrifter angitt i forsikringsbeviset.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnemnd.

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves sikringsutstyr, gjelder minimumskravene i særvilkår N 08

Dører, porter, luker og lignende åpninger

a) skal være låst med minst en FG-godkjent låseenhet.

   I lokaler som bare har vinduer beliggende minst 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmuligheter, kan låseenheten i dører til lokalene ha innvendig knappvrider hvis dør og felt som grenser til dør er uten vindu, eller hvis glass i vindu er minst av sikkerhetsglass eller sikret med polykarbonatplate (se særvilkår N 08 - Sikringsutstyr).

b) skal ha låseenhet som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.
c) som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.
d) må aldri ha nøkler stående i låsen.
e) om er to-fløyede skal også sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.
f) skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område

a) skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu. For kontorer gjelder dette kun dør i yttervegg.
b) Hvis det er glass eller andre svake felt i dør til butikk, tilhørende lager og andre lokaler som gir tilgang til butikken, skal det være beskyttet alternativt med:
   - sikkerhetsglass.
   - polykarbonatplate.
   - gitter.
   - rullesjalusi.
   - lem.

(Se særvilkår N 08 - Sikringsutstyr).

Vinduer, også vindu i dør

a) Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.
b) Glass i vinduer og dører, som er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet, skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

Hengslede vinduer i butikk og andre lokaler som butikken bruker
skal være låst med vinduslås når vinduene er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

Krav til elektronisk låsesystem der det stilles krav om FG-godkjent låseenhet i henhold til beskyttelsesklasse B1
I ett elektronisk låsesystem inngår normalt følgende komponenter;

- kort-/kodeleser
- sentralenhet
- elektromekanisk låseenhet
- kabel, koblingsbokser og termineringsutstyr

KRAVSPESIFIKASJON

Kort-/kodeleser:

- Det skal kun foretas avlesning i denne enheten. All annen signalbehandling skal foregå i sentralenheten.
- Kodebærerens (kort eller lignende) kode skal ikke kunne avleses visuelt. Koden skal ha minst 100.000 varianter.
- I tillegg til kodebærer skal det i systemet være en PIN-kode (Personlig Identifikasjonsnummer) med minst 10.000 varianter.
- Leseenheten skal ha sabotasjesikring slik alarm utløses ved forsøk på uautorisert åpning.

Sentralenhet:

- Sentralenheten skal plasseres innenfor sikret område
- Sentralenheten skal ha sabotasjesikring slik at alarm utløses ved uautorisert åpning
- For å endre koder eller andre innstillinger skal tilgang skal tilgang til sentralenheten begrenses med autorisasjon, enten elektronisk eller mekanisk med kode eller nøkkel

Elektromekanisk låseenhet

- Låseenheten skal prøves etter Norsk Standard NS 3614 Lås for fast montering. Prøving (tilsvarende Svensk Standard SS 3078-1986), og minst tilfredsstille styrkekravene til klasse 3 i Norsk Standard NS 3615 ”Lås for fast montering. Krav” (tilsvarende Svensk Standard SS 3079-1986).
- Styrkekravene til låskassen fremgår av NS 3615:
  - Punkt 5 ”Låsekassens motstandsevne”
  - Punkt 6 ”Angrep med lett håndverktøy”
  - FG- godkjent el.låser er listeført i FG-publikasjon 101 ”Fortegnelse over låser”.
  - For dør i offentlig påbudt rømningsvei tillates innvendig knappvrider sikret med plombert plastkopp eller annen likeverdig måte.
  - Utenom ordinær arbeidstid skal dør med innvendig knappvrider, eller annen innretning som tillater utpassering uten bruk av korrekt kort eller kode, være sikret

med alarm som utløses når døren åpnes uten autorisasjon
- Utenom ordinær arbeidstid skal utpassering skje ved bruk av innvendig kort- og kodeleser. All annen utpassering skal utløse alarm.
- Utenom ordinær arbeidstid skal det gis indikasjon om at dør ikke er korrekt lukket og låst, ved at feilsignal overføres til hensiktsmessig reaksjonsapparat.

Kabel, koblingsbokser og termineringsutstyr

- All kabling skal ligge skjult eller innenfor sikret område
- Alle kabler, koblingsbokser og termineringsutstyr skal sabotasjesikres med alarm.

Alarm og reaksjonsapparat

- Alle alarmer og feilsignaler skal overføres til hensiktsmessig reaksjonsapparat, som kan aksjoneres på meldingene.
- Adgangskontrollanleggets alarm og signalsystem kan kombineres med et FG- godkjent innbruddsalarmanlegg.

Loggføring/konsesjon

- Minst de 500 siste transaksjonene (passeringer, alarmer, programendringer osv.) skal registreres og lagres automatisk i systemet.
- Installasjonen skal ha konsesjon fra Datatilsynet.

N 06 – Innbruddsikring sikkerhetsforskrifter – beskyttelsesklasse B2

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalen er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier ære ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i h t selskapenes sikkerhetsforskrifter angitt i forsikringsbeviset.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnemnd.

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr, gjelder minimumskravene i særvilkår

N 08

Dører, porter, luker og lignende åpninger

a) skal være låst med minst en FG-godkjent låseenhet.
b) skal ha låseenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.
c) som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.
d) må aldri ha nøkler stående i låsen.
e) som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.
f) som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.
g) som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

Dører, porter, luker og lignende åpninger som vender mot ikke beferdet område

a) skal være låst med minst 2 FG-godkjente låseenheter, hvorav den ene kan ha innvendig knappvrider. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.
b) skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

Vinduer, også vindu i dør og dør av glass

For punktene 3.1, 3.2 og 3.3 gjelder følgende; verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr 60 000.

a) Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.

Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere, enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

b) Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.
c) Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
   - gitter.

   Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggsikres.

   - rullesjalusi.
   - sikkerhetsglass.
   - polykarbonatplate.
   - lem.

(Se særvilkår N 08 - Sikringsutstyr).

d) Dersom ikke annet er avtalt, kan utstillingsvinduer mot beferdet område være usikret hvis de har en uoppdelt glassflate på mer enn 1,5 m2. Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låseenheter som krevet for dør.
e) Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra usikret vindu må ikke overstige kr 10 000.
f) Går innbruddstyven inn i lokalet gjennom usikret utstillingsvindu og lokalet ikke er sikret med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg, er egenandelen minst 20 % av skaden.
g) Faste vinduer under 1,5 m2, som ligger direkte over og i tilknytning til usikret utstillingsvindu, kan være usikret.

Sonesikring
Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de attraktive områdene/varene dersom det framgår av forsikringsbeviset at det er avtalt. Virksomheten forøvrig skal i så fall være sikret etter Beskyttelsesklasse B 1, og lokalene skal være dekket med FG godkjent innbruddsalarmanlegg med alarmklasse minst EA2. (Jfr. "Regler for automatiske innbruddsalarmanlegg" punkt 322)

N 07 – Innbruddsikring – sikkerhetsforskrifter beskyttelsesklasse B3
Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst iht. selskapenes sikkerhetsforskrifter angitt i forsikringsbeviset.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnemnd.

Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr, gjelder minimumskravene i særvilkår N 08

Dører, porter, luker og lignende åpninger

a) skal være låst med minst 2 FG-godkjente låseenheter. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.
b) skal ha låseenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.
c) som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.
d) må aldri ha nøkler stående i låsen.
e) som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.
f) som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende, styrke og funksjon.
g) som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

Dører, porter, luker og lignende åpninger som vender mot ikke beferdet område
skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

Vinduer, også vindu i dør og dør av glass

a) Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.

   Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

b) Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

c) Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
   - gitter.
   - Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggssikres.
   - rullesjalusi.
   - sikkerhetsglass.
   - polykarbonatplate.
   - lem.

(Se særvilkår N 08 - Sikringsutstyr).

d) Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr 60 000.

N 08 – Sikringsutstyr - sikkerhetsforskrifter
Der det under beskyttelsesklassene BI, B2 eller B3 (særvilkårene N 05, N 06 og N 07) kreves sikringsutstyr, gjelder følgende minimumskrav:

Sikkerhetsglass

a) skal være typegodkjent av FG eller sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.
b) skal være sikret spesielt mot demontering.
c) Det vises til:

   "Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter,". (Glassbransjeforbundet i Norge).

d) Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.

Gitter

a) skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
   - stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm
   - stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.
b) som ikke er fastmonterte skal være låst med FG-godkjente låseenheter som krevet for dør.
c) skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

   Rulle/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

d) Er gitteret montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låseenheter som krevet for dør.

Rullesjalusi

a) skal være typegodkjent av FG eller være laget av: stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.
b) skal løpe i egne skinner/kanaljern, slik at dette ikke, kan demonteres i lukket stilling.
c) skal være låst med FG-godkjente låseenheter som krevet for dør.
d) skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

Lem

a) skal være av minst 15 mm kryssfinérplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.
b) som ikke er fastmonterte skal være låst med FG-godkjente låseenheter som krevet for dør.
c) skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke, kunne demonteres fra utsiden.
d) Er lemmen montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låseenheter som krevet for dør.

Polykarbonatplate

a) skal være minst 6 mm tykk.
b) skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.
c) skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplaten styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
d) Er polykarbonatplaten montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låseenheter som krevet for dør.

Bom

a) skal være av stål og tilfredsstille: - utvendig: 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke - innvendig: 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke
b) skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester s ikke kunne demonteres fra utsiden.
c) skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.
d) Bommens hengelåsbeslag skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylen.
e) Beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.
f) Utvendig bom skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

Hengelåsbeslag

a) skal være FG -godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 5.
b) skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

Bakkantbeslag

skal være slik utformet at det sammen med hengsler m m gir døren samme motstandskraft mot oppbrytning på hengselsiden (bakkant) som på låsesiden.

Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til forsikringsforetaket.

Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i ”Håndbok for innbruddsikring for næringslivet”, FG-publikasjon 112:4.

NR 51 – Godkjent automatisk innbruddsalarmanlegg - sikkerhetsforskrifter

1.
Forsikringen er overtatt på betingelse av at de sikkerhetsforskrifter som er nevnt nedenfor overholdes.

Anlegget må være utført i overensstemmelse med de til enhver tid gjeldende «Regler for automatiske innbruddsalarmanlegg», utgitt av Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnemnd

2.
Det skal være opprettet servicekontrakt mellom forsikringstakeren og innbruddsalarmfirmaet. Alarmanlegget skal hvert år kontrollbesiktiges av innbruddsalarmfirmaet. Utgifter til dette bæres av forsikringstakeren.

3.
Forsikringstakeren skal oppnevne en kyndig og pålitelig person som er ansvarlig for at de gitte bestemmelser om drift og vedlikehold blir overholdt, eller være ansvarshavende selv.

Den ansvarshavende skal:

Føre kontrolljournal og sørge for at denne til enhver tid er ajourført.

Utføre egenkontroll med korte intervaller for å sikre at de viktigste delene i alarmanlegget virker til enhver tid.

Prøve alarmorganer, optiske signaler og alarmoverføring minst hver måned.

Påse at gjenstander, varer o I ikke blir plassert slik at en detektors effektivitet svekkes.

4.
Ingen bygningsmessig forandring, ominnredning eller utvidelse må foretas uten at alarmanleggets effektivitet opprettholdes. Forandringer av anlegget må utføres i overensstemmelse med «Regler for automatiske innbruddsalarmanlegg».

5.
Hvis alarmanlegget helt eller delvis utkobles utover normale perioder, skal:

- forsikringstakeren sørge for en annen overvåking der hvor anlegget er utkoplet.
- underrette forsikringsforsikringsforetaket når utkoplingen overstiger 72 timer

6.
Forsikringstakeren skal informere eget personell og eventuelt leieboere om at det er installert automatisk innbruddsalarmanlegg.

NR 52 – Automatisk brannalarmanlegg – sikkerhetsforskrifter

Når det er krav om brannalarmanlegg enten jf. lov/forskrift eller fra forsikringsforetaket, eller det er montert/gitt rabatt for, gjelder følgende:

1. Utførelse og godkjenning

Anlegget skal være prosjektert, installert, satt i drift og ferdigstilt av FG-sertifisert foretak (FG-760) og personell (FG-750), og i samsvar med NS 3960 for slike anlegg med følgende presiseringer:

- Alarmoverføring ved utløst alarm

Anlegg som er klassifisert i risikoklasse 5 og 6 (Byggteknisk forskrift) skal ha et alarmoverføringssystem som varsler direkte til 110-sentral. Anlegg som er klassifisert i risikoklasse 1- 4 (Byggteknisk forskrift) skal ha et alarmoverføringssystem som varsler direkte til 110-sentral eller FG-godkjent alarmsentral. Annen type alarmoverføring skal være godkjent av forsikringsforetaket. Se eget punkt - Tillegg for driftsbygninger i landbruk og veksthusnæring.

2. Sikredes ansvar for egenkontroll og ettersyn

Sikrede skal sørge for nødvendig kompetanse til å kunne gjennomføre egenkontroll, ettersyn og ivareta anleggets funksjon og pålitelighet. Sikrede skal sørge for ettersyn av anlegget minimum 1 gang i måneden utført av personell med nødvendig kompetanse på anlegget. Det skal føres kontrolljournal.

3. Drift, vedlikehold og kontroll

Anleggets funksjonalitet skal årlig kontrolleres av FG-sertifisert foretak (FG-760) og personell (FG-750), i henhold til gjeldende FG-regler (FG-790) og leverandørens spesifikasjoner. Kontrollrapport skal registreres i FG-kontroll.

4. Utbedring av mangler og avvik

Sikrede skal umiddelbart igangsette utbedring av mangler og avvik som avdekkes ved ettersyn, vedlikehold og kontroll.

5. Endringer og utvidelser av brannalarmanlegget

Ved endringer i beskyttet område og påbygg, må det sikres at anleggets funksjonalitet og effektivitet opprettholdes. Endringer eller utvidelser av anlegget må utføres etter gjeldende regler og standarder.

6. Utkobling av brannalarmanlegget

Dersom hele eller deler av anlegget midlertidig må kobles ut, skal sikrede iverksette tiltak, teknisk og organisatoriske, slik at risikoen ikke øker. Utkoblingsperioden skal gjøres så kort som praktisk mulig og iht. NS 3960.

7. Dokumentasjon

Det skal dokumenteres at ovennevnte punkter er oppfylt i internkontrollsystemet.

8. Tillegg for driftsbygninger i landbruk og veksthusnæring

a. Egne krav til brannalarmanlegg i landbruk og veksthusnæring er gitt i NS 3960, tillegg B.
b. Sertifiseringskravene nevnt over må være gyldig for landbruk.
c. Deteksjon: Tilhørende bolighus og ventilasjonsmotorer skal detekteres spesielt iht. NS 3960 B6.1.
d. Varsling: Anlegget skal være tilkoblet et alarmoverføringssystem/utringer som varsler minimum tre mottakere iht. NS 3960 B6.2 og B6.3.

NR 53 – Automatisk vannsprinkleranlegg - sikkerhetsforskrifter

For rabattgivende automatiske vannsprinkleranlegg gjelder:

1.

Anlegget må være utført og godkjent i overensstemmelse med forsikringsselskapenes gjeldende "Regler for automatiske sprinkleranlegg". Det samme gjelder utvidelse og vesentlige, forandringer.

2.

Det skal gjennomføres en uavhengig 1.gangskontroll av anlegget, og deretter skal det gjennomføres årlige rutinekontroller i henhold til NS-EN12845.

Kontrollør skal lagre kontrollrapporten i FNO sin database FG-Kontroll.

Den fastsatte rabatt kan bare beregnes når det foreligger publisert FG-Kontrollrapport.

Utgiftene til besiktigelse bæres av forsikringstakeren.

3.

Sprinkleranlegget skal alltid holdes i full driftssikker stand og være vel vedlikeholdt. Påbudte planer, instrukser, journal etc. skal alltid være på plass.

4.

Forsikringstakeren skal oppnevne en kyndig og pålitelig person som er ansvarlig for at de gitte bestemmelser om drift og vedlikehold blir overholdt, og en stedfortreder for ham.

Den ansvarshavende skal påse at

a) hovedventilen holdes i åpen stilling ved en klinket eller låst rem.
b) ventilen for vannstandsmåleren ved høytliggende vannbeholder (for trykkbeholder også for manometeret) holdes stengt.
c) sprinklerhodene ikke hvittes eller overmales og at sprinklerhoder, ror og ventiler m.m. holdes rene og frie for uvedkommende ting.
d) akseleratorer og alarmklokker prøves og pumpemotorer prøvestartes hver uke. Likeledes kontrolleres lufttrykket i tørranlegget, samt lufttrykk og vannivå i trykktanker hver uke.
e) vannforsyningen og tørre alarmventiler blir prøvet hvert halvår.
f) vannbeholderen rengjøres så ofte det finnes nødvendig, likevel minst hvert 3. år, om ikke sjeldnere rengjøring spesielt er tillatt.
g) journal blir ført over foretatte kontroller og prøvninger, over feil, mangler og forhold som kan svekke, anleggets effektivitet, og over alle utløsninger av anlegget med angivelse av årsak, samt at skjema over enhver utløsning, lekkasje, brudd o l blir fylt ut og sendt sprinklerkontrollen.
h) påbudt reservemateriell er tilstede til enhver tid, se punkt 6 under.
i) det ikke ved oppbygging eller stabling av varer/gods oppstår forhold som reduserer sprinkleranleggets effektivitet.

Varer/gods må ikke lagres i større høyde enn godkjent for anlegget, og aldri høyere enn 50 cm under sprinklerhodene, ved høy lagring inntil 1 m under sprinklerhodene.

5.

Såfremt sprinkleranleggets vanntilførsel skjer ved pumper, må det alltid være tilstrekkelig kraft tilstede til full drift av disse.

6.

Det skal alltid være et reserveforråd av sprinklerhoder avpasset etter installasjonens størrelse og det sprinklerbeskyttede anleggs art. Andre nødvendige reservedeler, som deler til pumpe og motorer, remmer o l kan også kreves.

7.

Forandring, ominnredning eller utvidelse av de sprinklerbeskyttede bygninger må ikke finne sted med mindre sprinkleranleggets effektivitet opprettholdes.

Forandringer ved et installert sprinkleranlegg må utføres av et godkjent sprinklerfirma. I alle tilfeller skal tegninger over forandringene være approbert av forsikringsforetaket eller kontrollinstansen. Ved vesentlige forandringer/utvidelser skal disse besiktiges av sprinklerkontrolløren snarest mulig etter at arbeidet er utført. Forsikringstakeren skal underrette forsikringsforetaket om forandring eller nyoppføring av usprinklede bygg innenfor 10 m avstand fra sprinklerbeskyttet bygning, med mindre det er oppført brannvegg av mur eller betong mellom byggene.

8.

Hvis anlegget eller noen del av dette settes ut av virksomhet gjelder følgende:

a) Før sprinkleranlegget settes ut av virksomhet, må forsikringsforetakets samtykke innhentes og brannvesen varsles.
b) Arbeidet må utføres slik at sprinkleranlegget kortest mulig tid er ute av virksomhet. Om mulig må anlegget

ikke settes ut av virksomhet om natten. Så lite som mulig av anlegget stenges under arbeidet.

c) Før anlegget settes ut av virksomhet, skal den ansvarshavende ha forvisset seg om at det øvrige brannslokkingsutstyr er i full orden og ferdig til øyeblikkelig bruk og for betjening av dette skal det så lenge anlegget er ute av virksomhet (også utenom vanlig arbeidstid) være tilstede et tilstrekkelig antall vakter, dog ikke mindre enn to. Det må etableres en hensiktsmessig kontrollordning med jevnlig vaktrunder i de lokaler hvor anlegget er avstengt. Lokaler hvor det ikke jevnlig er folk tilstede, må kontrolleres også i arbeidstiden.

d) Røyking skal strengt forbys.

9.

Skade på ting ved feilaktig utløsning av godkjent automatisk slokkeanlegg:

Forsikringsforetaket svarer for skade som følge av plutselig og uforutsett utstrømning av slokkemiddel fra slokkeanlegget og dettes tilførselsledning fra anleggets hovedstengingsventil – alt innenfor bygningen.